

PATVIRTINTA

Panevėžio „Žemynos“ progimnazijos
direktoriaus 2021 m. rugpjūčio 31 d.
įsakymu Nr. V-202

PANEVĖŽIO „ŽEMYNOS“ PROGIMNAZIJOS DARBUOTOJŲ ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Darbuotojų etikos kodeksas (toliau – Etikos kodeksas) reglamentuoja visų mokyklos darbuotojų veiklos bendražmogiškuosius, profesinės etikos vertybines nuostatas, moralaus elgesio principus, kurių įsipareigoja laikytis visi bendruomenės nariai.
2. Etikos kodeksas skiriamas tam, kad padėtų mokyklos darbuotojams suprasti etiško elgesio problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešame gyvenime, bei padėtų jas spręsti.
3. Etikos kodeksas papildo darbuotojų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Panevėžio „Žemynos“ progimnazijos nuostatuose, pareigybių aprašymuose ir darbo tvarkos taisyklėse bei kituose teisės aktuose.

II SKYRIUS PAGRINDINĖS SĄVOKOS

4. **Etika** - asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.
5. **Moralė** - žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.
6. **Darbuotojų etika** - dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.
7. **Etikos normų pažeidimas** – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų Etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.
8. **Etikos problema** – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiant etikos normas.
9. **Etiškas sprendimas** - geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamoms vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.
10. **Privatus darbuotojo interesas** – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas, galintis turėti įtakos sprendimams atliekant tarnybines pareigas.
11. **Interesų konfliktas**– situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir dalyvauja sprendimų priėmime bei priima sprendimus susijusius su jo privačiais interesais.
12. **Viešieji visuomenės (valstybės) interesai** – visuomenės (valstybės) suinteresuotumas. Visuomenė (mokyklos bendruomenė) tikisi, kad darbuotojas į darbą žiūrės kaip į pašaukimą.
13. **Kompetencija** – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.
14. **Vertybė** – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.
15. **Tolerancija** – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

III SKYRIUS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

16. Etikos kodekso paskirtis - palankaus mikroklimato kūrimas, neetiško elgesio prevencija.
17. Etikos kodekso tikslas - puoselėti mokyklos bendruomenės narių santykius, saugančius žmogiškąją vertę ir orumą, savo etišku elgesiu rodyti pavyzdį mokiniams.
18. Skatinti darbuotojų suvokimą, jog etinis - aspektas svarbi bet kurios veiklos sprendimo dalis.
19. Didinti visuomenės pasitikėjimą mokyklos veikla.
20. Vertinti ir spręsti konkrečius etinio pobūdžio klausimus.

IV SKYRIUS PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI IR VEIKLOS ETIKOS REIKALAVIMAI

21. Darbuotojų santykiuose viešumas, tolerancija, pagarba žmogui, draugiškumas ir geranoriškumas yra vieni svarbiausių mokyklos bendruomenės nario etikos principų.
22. Darbuotojai įsipareigoja:
  - 22.1. aktyviai palaikyti mokyklos siekius, garbingai atstovauti mokyklai, etiškai elgtis mokykloje ir už jos ribų, tinkamai reprezentuoti jos vardą Lietuvoje ir užsienyje;
  - 22.2. puoselėti pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu mokyklos bendruomenės nariu: mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), pedagogais, kitais darbuotojais;
  - 22.3. vadovautis lygybės principu puoselėjant pagarbius santykius su visais bendruomenės nariais, nepaisant amžiaus, lyties ir lytinės orientacijos, negalios, išvaizdos, socialinės padėties, rasės ir etninės priklausomybės, religijos, įsitikinimų, politinių pažiūrų, užimamų pareigų;
  - 22.4. konfliktinėse situacijose išklausti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo;
  - 22.5. laiku, atidžiai ir profesionaliai atlikti pareigybinuose aprašuose numatytas funkcijas.
23. Pedagogai turi būti atsakingi už sklandų mokyklos darbą, savo veikloje vadovaujasi bendruomenės interesais, vengia viešųjų ir privačių interesų konflikto.
24. Suteikiant pedagoginį vardą, apdovanojimą, kolegos veiklos pripažinimą, turi būti remiamasi tik dalykišku pateikto darbo vertinimu bei profesinėmis pretendentų savybėmis, o ne asmeniniu ar politiniu santykiu.
25. Gerbti ir aktyviai prisidėti, puoselėjant esamas ir kuriant naujas bendruomenės tradicijas.
26. Pedagogo etiką pažeidžia:
  - 26.1. nepagarbus atsiliepimas apie kolegų profesinę veiklą, pedagoginius gebėjimus, asmenines savybes, smulkmeniškai konfliktai bei intrigos;
  - 26.2. nepakantumas kitokiai mokinių ar kolegų nuomonei bei argumentuotai kritikai;
  - 26.3. viešai aptarinėjama, skelbiama konfidenciali asmeninio pobūdžio informacija apie mokinius, jų tėvus (globėjus, rūpintojus), pedagogus ir kitus darbuotojus;
  - 26.3. negatyvių emocijų nevaldymas bendraujant su kitais bendruomenės nariais;
  - 26.4. blaškanti mokinių dėmesį netvarkinga, sportinė (išskyrus kūno kultūros pamokų metu) apranga, vilkima pamokų ir nesportinių mokyklos renginių metu.

V SKYRIUS UGDYMO(-SI) IR DARBO ETIKA

27. Bendraujant ir bendradarbiaujant dalykinėje srityje, pedagogai turi būti kompetentingi, kultūringi, humaniški, teisingi, reiklūs sau ir kitiems.
28. Pedagogas privalo nešiuurkščiai, neįžeidžiančiai, bet reikliai reikšti kategorišką nepakantumą mokinių nesąžiningumui, elgesio normų pažeidimo faktams tokiems, kaip plagijavimas, nusirašinėjimas, falsifikavimas, pažymių rezultatų klastojimas.
29. Mokinio žinių bei įgūdžių vertinimas turi būti teisingas, sąžiningas, suderintas su bendrosiomis programomis ir dėstomo kurso tikslais, priklausantis nuo žinių kokybės ir skatinantis ugdymosi pažangą.

30. Nekorektiškas, tendencingas kolegos darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas (ypač pamokų metu su mokiniais) dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos, politinių ar kitokių motyvų.
31. Vadovaudamasis atsakomybės principu pedagogas veikia kaip profesionalas, nuolat tobulina savo profesines kompetencijas, reikalingas siekiant kokybiškai atlikti pedagoginį darbą – ugdyti remiantis kiekvieno mokinio gebėjimais, ugdymosi poreikiais ir polinkiais.
32. Vadovaudamasis sąžiningumo principu pedagogas teikia teisingą informaciją apie savo patirtį, profesinę padėtį ir kompetenciją, savo profesinėje veikloje sąžiningai naudoja išteklius, vadovaujasi švietimo įstaigos vidaus tvarkos taisyklėmis, nepiktnaudžiauja nei savo padėtimi, nei mokinio (mokinių) pasitikėjimu, jų nenaudoja asmeninės naudos tikslais.
33. Vadovaudamasis atidos ir solidarumo principu, žmogiško solidarumo nuostatomis pedagogas bendrauja su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais mokinio šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene siekdamas geros mokinių savijautos, savo empatija ir veiksmais įrodydamas suprantąs mokinio (mokinių) emocinę būseną.

VI SKYRIUS

KODEKSO PRIĖMIMAS, VYKDYMAS IR PAŽEIDIMŲ NAGRINĖJIMO TVARKA

34. Etikos kodekso vykdymo priežiūrą atlieka direktoriaus įsakymu sudaryta Etikos komisija, susidedanti iš mokyklos darbuotojų, kuri vadovaujasi Etikos kodeksu.
35. Į Etikos komisijos sudėtį įtraukiami asmenys, turintys bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžių, gebantys dirbti komandoje, spręsti konfliktus, greitai ir laiku priimti sprendimus, išmanantys bendravimo su suaugusiais, su įvairaus amžiaus tarpsnio vaikais ypatumus, prevencinio darbo specifiką, atsakingi ir pareigingi.
36. Etikos komisijos nariai, vadovaudamiesi atsakomybe, viešumu, turi teisingai nagrinėti prašymus, skundus, pareiškimus, neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo.
37. Pažeidimai, dėl kurių kreipiamasi į etikos komisiją, turi būti įvykę ne vėliau negu prieš 1 (vieną) mėnesį.
38. Prašymai dėl etikos pažeidimų įteikiami Etikos komisijos pirmininkui raštu. Priimami svarstyti tik aiškiai motyvuoti prašymai. Anoniminiai prašymai nesvarstomi.
39. Bendruomenės narys, dėl kurio gautas prašymas, yra raštiškai informuojamas apie jo turinį ir pateikia raštu paaiškinimą per 5 darbo dienas nuo informavimo dienos.
40. Etikos komisija privalo išnagrinėti gautą prašymą, priimti sprendimą ir raštu atsakyti prašymą pateikusiam ar suinteresuotam asmeniui ne vėliau kaip per 30 dienų nuo prašymo gavimo dienos. Komisija prašymo išnagrinėjimo terminą gali pratęsti motyvuotu sprendimu.
41. Bendruomenės narys turi teisę dalyvauti Etikos komisijos posėdyje, kuriame svarstomas su juo susijęs prašymas.
42. Etikos komisijos nariai privalo laikytis konfidencialumo ir neskleisti informacijos, kol atliekamas tyrimas.
43. Etikos komisijos sprendimai yra teisėti, jei posėdyje dalyvauja ne mažiau kaip 3 Etikos komisijos nariai. Nedalyvaujant pirmininkui, vadovauja pirmininko pavaduotojas.
44. Etikos komisijos sprendimai priimami paprasta balsų dauguma. Jeigu posėdyje dalyvaujančių narių balsai pasiskirsto po lygiai, lemiamas yra Etikos komisijos pirmininko, o nedalyvaujant pirmininkui, pirmininko pavaduotojo, balsas.
45. Sankcijos už darbuotojų etikos pažeidimus, skiriamos atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą – moralinio poveikio priemones (pastaba, įspėjimas, įvertinimo paviešinimas ir įsegamas į darbuotojo asmens bylą). Sankcija galioja 1 metus.
46. Etikos komisijos nutarimai yra rekomendacinio pobūdžio direktoriui, skiriant darbuotojui nuobaudą, priimant sprendimą dėl skyrimo į aukštesnes pareigas, atestuojant pedagogus aukštesnei kvalifikacinei kategorijai bei kitais atvejais.
47. Mokyklos bendruomenė įsipareigoja gerbti Etikos kodeksą ir rūpintis jo veiksmingumu.